

การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

The Development of Reading Exercises for Main Idea Comprehension Using Local Information for Fourth Grade Students

นิชาพร ปรีชาวิภาส*

Nichaphon Preechavipas

ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย**

Siriwan Vanichatanavorachai

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ 2) พัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) ทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น และ 4) ประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 22 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองรวมทั้งหมด 18 ชั่วโมง แบบแผนการทดลอง คือ One Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น และ 4) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียน ครู และปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น ต้องการให้แบบฝึกมีหลายรูปแบบ เนื้อหาน่าสนใจ เข้าใจง่าย เป็นเรื่องราวใกล้ตัวเด็กหรือข้อมูลท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย ชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบฝึก 2) แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.81/82.70 3) การทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น นักเรียนมีความสนใจในการเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม มีความตั้งใจในการเรียนรู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข 4) ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความคิดว่แบบฝึกการอ่านจับใจความ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้น และเกิดความสนุกสนานในการเรียน ช่วยให้อ่านและเข้าใจเรื่องราวในท้องถิ่น ช่วยให้อ่านและเขียนภาษาไทยได้ดีขึ้น

คำสำคัญ: แบบฝึก/ การอ่านจับใจความ/ ข้อมูลท้องถิ่น

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the fundamental data for the development of reading comprehension drill exercises 2) to develop and assess the efficiency of reading comprehension drill exercises to meet the selected efficient standard criterion of 80/80 3) to implement the reading comprehension drill exercises using local information and 4) to evaluate the learning outcomes of reading comprehension and the students' opinions towards in reading comprehension drill exercises using local information. The sample consisted of 22 fourth grade students, Thetsaban 5 School Watsisamran, Songphingong District, Suphanburi Province. The experiment was conducted during the second semester of the academic year 2012 and within the duration of the implementation covered 18 hours. The research design was one group pretest-posttest design.

The research instruments were: 1) questionnaires 2) interview forms 3) reading comprehension drill exercises using local information and 4) reading comprehension learning outcomes test. The data were analyzed by percentage (%), mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), t-test dependent and content analysis. The results of this research were as follow: 1) The students, teachers and involved persons required the development of drill exercises with variety of formats, interesting contents and self-related contents of local information were consisted of preface, objectives, explanation of using the drill exercises, reading comprehension test and reading comprehension drill exercises. 2) The efficiency of reading comprehension drill exercises met the criterion of 81.81/82.70 3) The implementation of reading comprehension drill exercises using local information. The students were interested in reading comprehension drill exercises using local information, participate in the activities, enthusiastic and happiness in learning. 4) The students' learning outcomes in reading comprehension were higher than before the instruction were statistically significant at .01 level. The students' opinions toward the drill exercises revealed that the content of the drill exercises were interesting and understandable. The drill exercises could enhance their love and pride of their community.

Keywords: Drill Exercises/ Reading Comprehension/ Local Information

บทนำ

สภาพของสังคมปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร มีเอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อต่างๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ใหม่ๆ แนวความคิดและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะต้องติดตาม

ให้ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้เราต้องอ่านอยู่ตลอดเวลา การอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิต โลกปัจจุบันเป็น

โลกของการอ่านเพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา (กรมวิชาการ, 2551: 89) ซึ่งสอดคล้องกับที่ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และเป็นเครื่องมือแสวงหาความเพลิดเพลินในการพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นและเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ผู้รักการอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ของโลกซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นว่าการอ่านมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการอ่านจับใจความที่เป็นทักษะการอ่านที่มีความจำเป็นสำหรับผู้เรียน เพื่อใช้ในการอ่านหนังสือและค้นคว้าหาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ เนื่องจากการอ่านที่มุ่งเน้นความเข้าใจสาระสำคัญหรือใจความของเรื่อง การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 ของสำนักงานเทศบาลเมืองสองพี่น้อง ในส่วนของวิชาภาษาไทยมีการประเมินความสามารถด้านการอ่าน เกณฑ์การอ่านร้อยละ 50.00 ในภาพรวมโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.33 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์และมีนักเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุงร้อยละ 57.14 อยู่ในระดับพอใช้ร้อยละ 42.86 และจากประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามไม่ได้ จับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแยกประเด็นสำคัญและ

ประเด็นรอง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่างๆ ต่ำ โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ ไม่เป็นที่น่าพอใจ การประเมินตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ ปีการศึกษา 2553 ไม่ผ่านเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้คือ ร้อยละ 80 (โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ ฝ่ายวิชาการ, 2553: 1-10)

จากปัญหาดังกล่าวพบว่า ปัญหาด้านการอ่านจับใจความเป็นปัญหาที่สำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขและพัฒนา เพราะปัญหานี้จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในรายวิชาอื่นๆ ในการจัดการเรียนการสอนนั้น การใช้สื่อเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผล ซึ่งสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่สามารถช่วยในการฝึกทักษะของผู้เรียนได้ดีคือ แบบฝึก ดังที่วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: 61) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของผู้เรียน เพราะการที่ผู้เรียน ทำแบบฝึกมากๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่เรียนมาแล้วฝึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวางและเกิดความชำนาญมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทรงศรี สดคมขำ (2547: 50) ที่กล่าวว่า แบบฝึกมีความสำคัญทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนทุกวิชา โดยเฉพาะการฝึกทักษะทางภาษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำจริงและเกิดแรงจูงใจ ทำให้รู้และจดจำได้ดี ทำให้ผู้สอนได้ทราบข้อบกพร่องของผู้เรียนในทักษะนั้นๆ และทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ มั่นมาศ ขวลิต (2544: 3) ที่กล่าวถึงความจำเป็นของการอ่านจับใจความว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ ช่วยให้ได้ความบันเทิงและให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จรรโลงโลก การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดเป็นนิสัย และจินดา ทองซุ่นห่อ

(2549: 4) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิต ดังนั้นทักษะการอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ทุกเรื่อง ถ้านักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านก็จะเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ด้านอื่นๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคิดค้นแสวงหาเทคนิคการสอนต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ โดยนำวิธีการเรียนรู้ที่มีหลายรูปแบบมาพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแบบฝึก เช่น งานวิจัยของมณฑนา พันธุ์ประสิทธิ์ (2543: บทคัดย่อ) สุปรานี สิทธิพล (2549: บทคัดย่อ) และวันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทรงศรี สดคมขำ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศของลอเรย์ (Lowrey, 1978: 17-A) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลในการใช้แบบฝึกทักษะผลปรากฏว่า แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถทางด้านภาษาแตกต่างกัน สตีเวนส์ (Stevens, 1980: Abstract) ที่ได้ศึกษาเรื่องความเข้าใจในการอ่านจากการอ่านเรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูง พบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลทำให้นักเรียนอ่าน

ได้ง่ายและสะดวกต่อการทำความเข้าใจ และเพอร์คินส์ (Perkins, 1982: Abstract) ที่ได้ศึกษาเรื่องทักษะการแปลความ ดีความ และความรู้เกี่ยวกับศัพท์เพื่อการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ทำให้สามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น นอกจากนี้จอห์นสัน (Johnsan, 1988: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องเป็นแบบฝึกชนิดเติม เพื่อฝึกการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องด้วยตนเอง แตกต่างจากกลุ่มที่เรียนด้วยการตอบคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

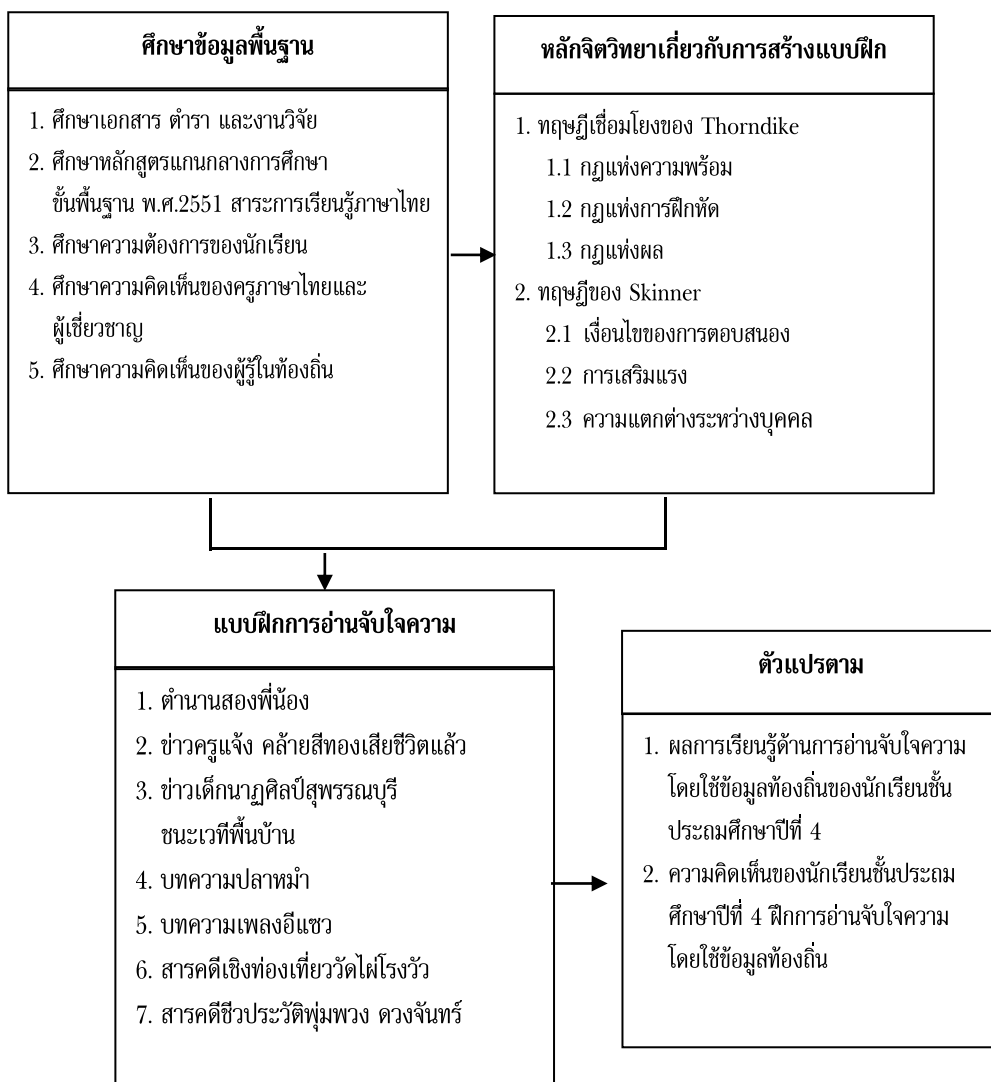
นอกจากนี้กรมวิชาการ (2540: 12 อ้างถึงใน นิติยา บุญศรี, 2542: 3) กล่าวว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องการเน้นให้ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนนั้น นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงกับชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่นแล้ว จะต้องนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เป็นทรัพยากร ซึ่งมนุษย์สร้างขึ้นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้วย เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับชีวิต สภาพ เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง จนสามารถบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ซึ่งตรงกับแนวคิดของชาตรี สำราญ (2545: 5) ที่กล่าวว่าสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นวิถีชีวิต เป็นวัฒนธรรมประจำถิ่น เป็นประเพณี เป็นสิ่งของมรดกพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ แต่ละท้องถิ่น ก็ไม่เหมือนกัน ซึ่งเยาวชนรุ่นใหม่ต้องเรียนรู้ และควรเรียนรู้ ทรัพยากรอันล้ำค่าของชาติและท้องถิ่นคือความรู้และประสบการณ์ที่ผู้คนในท้องถิ่นได้เก็บสะสม ถ่ายทอดและอนุรักษ์สืบทอดต่อกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน สิ่งเหล่านี้คือต้นทุนทางวัฒนธรรมที่โรงเรียนสามารถใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาแก่เยาวชน โดยจัดเป็นห้องปฏิบัติการทาง

วัฒนธรรม หรือ แหล่งวิทยาการทางการศึกษาที่มีคุณค่า เพื่อลูกหลานได้ศึกษาหาความรู้ นำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและเพื่อความเป็นไทยสืบไป สอดคล้องกับงานวิจัยของแสงผึ้ง (2548: 131) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจ กระตือรือร้น สนุกสนานในการได้ศึกษาปฏิบัติกิจกรรม สามารถทำแบบฝึกและทำชิ้นงานได้ และทรงศรี สดคมขำ (2547: 113) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผลการเรียนรู้หลังการเรียนด้วย แบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา พบว่า ข้อมูล

ท้องถิ่นนับว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง สถานศึกษาควรนำมาเป็นสาระในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีผลการเรียนรู้สูงขึ้น พร้อมกับมีความรู้เรื่องราวในท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น โดยนำเรื่องราวเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นที่อยู่ใกล้บริเวณโรงเรียนมาเป็นเนื้อหาสาระในการสร้างแบบฝึก โดยมีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา
แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ
โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3. เพื่อทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ
โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4
4. เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน
จับใจความและความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึก
การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วิธีการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสังกัดเทศบาลเมืองสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) 2 ห้องเรียน จำนวน 63 คน โรงเรียนเทศบาล 3 วัดใหม่อัมพวัน 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน โรงเรียนเทศบาล 4 วัดโพธิ์อัน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน รวมนักเรียนทั้งหมด 140 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีจับสลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบแผน Pre Experimental Designs ใช้แบบ One Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551: 144) ดังตารางต่อไปนี้

การทดสอบก่อนทดลอง	ทดลอง	การทดสอบหลังทดลอง
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 หมายถึง การทดสอบการอ่านจับใจความก่อนเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

T_2 หมายถึง การทดสอบการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น
2. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ รูปแบบการวัดและประเมินผล
3. แบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น
4. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
5. แผนการจัดการเรียนรู้
6. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ
7. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research) ศึกษาแนวความคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกการอ่านจับใจความ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษาความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับแบบฝึก ลักษณะของการเรียนโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ศึกษาความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระ รูปแบบ วิธีการวัดผลและประเมินผล ศึกษาความคิดเห็นในการนำข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนจากผู้รู้ท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development) โดยพัฒนาแบบฝึกฉบับร่าง ตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ปรับปรุง

แก้ไข หาประสิทธิภาพของแบบฝึกแบบรายบุคคล (Individual Tryout) และแบบกลุ่มย่อย (Small Group Tryout)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research) ทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development) ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยการทำแบบทดสอบหลังเรียน และทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ดำเนินการโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และหาค่าประสิทธิภาพการทดลองแบบรายบุคคล (Individual Tryout) และแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout)

2. ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ดำเนินการโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3. ตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียน โดยมีข้อสอบ 2 ฉบับ คือฉบับก่อนเรียน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ค่า p เท่ากับ 0.20 - 0.75 ค่า r เท่ากับ 0.20-0.75 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR - 20 (Kuder Richardson - 20) ได้เท่ากับ 0.82 และฉบับหลังเรียน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ค่า p เท่ากับ 0.23 - 0.75 ค่า r เท่ากับ 0.20-0.75 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR - 20 (Kuder Richardson - 20) ได้เท่ากับ 0.81

4. ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็น ด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ

1.00 และนำไปทดลองเบื้องต้น (Try-out the Instrument) ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่า α เท่ากับ 0.72

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ

1. ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก พบว่า แบบฝึกสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกมีผลการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนรู้ด้วยแบบฝึก

2. ผลการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ได้ระบุถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าเด็กทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ นักเรียนต้องมีความรู้และทักษะด้านภาษาและใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่

3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสองพี่น้อง

จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.30 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 40.70 อายุของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่อายุ 10 ปี ร้อยละ 66.70 และอายุ 9 ปี ร้อยละ 33.30 อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.70 รองลงมาคือ ทำนา ร้อยละ 22.20 ค้าขาย ร้อยละ 18.50 รับราชการและอื่นๆ จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 7.40 และทำไร่ ร้อยละ 3.70 ตามลำดับ และความต้องการในการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมนักเรียนต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 42.86 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 85.71 ปริญญาโท ร้อยละ 14.29 ประสบการณ์การสอน 1-10 ปี 11-20 ปี และ 21-30 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ 28.57 และมากกว่า 30 ปี ร้อยละ 14.29 และผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ควรให้มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายทั้งกิจกรรมกลุ่ม และรายบุคคล ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จำเป็นต้องมีเพื่อที่จะทราบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่

เพียงใด ผู้สอนต้องตระหนักว่าการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกันและจะต้องวางแผนไปพร้อมๆ กัน ตลอดจนผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

5. ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของท้องถิ่นจากปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 61 ปี ร้อยละ 71.43 อาชีพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ รับข้าราชการ ข้าราชการบำนาญและธุรกิจส่วนตัวมีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 28.75 ส่วนอาชีพอื่นๆ คือ พระภิกษุ ร้อยละ 14.29 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 71.43 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น ส่วนใหญ่มากกว่า 61 ปี ร้อยละ 71.43 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลของท้องถิ่นจากปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่นพบว่า อำเภอสองพี่น้อง เป็นอำเภอหนึ่งตั้งอยู่ทางตอนใต้สุดของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน เหมาะแก่การทำการทำไร่ สวนผลไม้ เลี้ยงปลา และเลี้ยงกุ้ง อำเภอสองพี่น้อง แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 15 ตำบล 140 หมู่บ้านเรื่องราวที่ควรนำมาใช้ในบทเรียน ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของอำเภอสองพี่น้อง สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว เพลงพื้นบ้าน สินค้าพื้นบ้าน และบุคคลสำคัญหรือผู้ที่สร้างชื่อเสียงให้อำเภอสองพี่น้อง

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ

1. การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยแบบฝึกการอ่านจับใจความที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ชื่อแบบฝึก 2) คำนำ 3) ตัวชี้วัด

4) คำชี้แจง 5) แบบทดสอบก่อนเรียน 6) บทอ่าน ข้อมูลท้องถิ่น 7) แบบฝึก และ 8) แบบทดสอบหลังเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้

2. การตรวจสอบแบบฝึกการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบและประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

3. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ

3.1 ผลการหาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองแบบรายบุคคล (Individual Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 61.73/62.37

3.2 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 72.27/72.22

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ

ผลการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 81.81/82.70

ตอนที่ 4 ผลการประเมินและปรับปรุงแบบฝึกการอ่านจับใจความ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึก พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.81/82.70 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาแบบฝึกมีการเลือกเนื้อหาที่หลากหลายอยู่ในความสนใจของผู้เรียน มีการลำดับเนื้อหาและกิจกรรมจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความได้จากแบบฝึกด้วยตนเอง มีการศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างแบบฝึก และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย มีการทดลองหาประสิทธิภาพแบบฝึกแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มเล็ก ทำให้แบบฝึกมีความสมบูรณ์ทั้งเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: 117-118) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องต้องการให้แบบฝึกใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน มีรูปภาพประกอบเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา มีการฝึกจากง่ายไปหายากและเน้นการฝึกเป็นรายบุคคล และ 2) แบบฝึกการอ่านจับใจความ ประกอบด้วย คำนำ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการใช้แบบฝึก คำชี้แจง แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกมี 3 ชุด ได้แก่ 1) เล่าเรื่องเมืองสาครบุรี 2) มั่งมีสินทรัพย์อุดม และ 3) ชื่นชมประเพณีดีงาม และทรงศรี สดคมขำ (2547: 115) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหา 3 เรื่อง ได้แก่ เล่ม 1 เรื่อง หมู่บ้านของเรา เล่ม 2 เรื่อง สงกรานต์บ้านเรา และเล่มที่ 3 เรื่อง บุคคลที่น่าเคารพ จากผลการทดลองและงานวิจัยต่างๆ แสดงให้เห็นว่าการสร้างแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพ มีผลทำให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น และสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมให้เข้ากับความรู้อื่นได้อย่างเป็นระบบทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และจดจำความรู้ได้ดีขึ้น

2. ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังจากใช้แบบฝึกนักเรียนมีผลการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการใช้แบบฝึกเป็นเครื่องมือในการสอนอ่านสามารถเสริมความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะในการใช้แบบฝึก ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทำซ้ำด้วยตนเอง ประกอบกับแบบฝึกมีความน่าสนใจทั้งเนื้อหาและภาพประกอบ รวมทั้งกิจกรรมในแต่ละแบบฝึกที่ไม่ยากเกินไปสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนั้นในการใช้แบบฝึกในการสอนอ่านจับใจความ จึงช่วยให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ทรงศรี สดคมขำ (2547: บทคัดย่อ) ที่พบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยก่อนและหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสอดคล้องกับ วงเดือน แสงผึ้ง (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่าผลการเรียนรู้ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนสะกดคำโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งสอดคล้องกับที่ไพพรรณ อินทนิล (2546: 60-67) ได้กล่าวถึง ความสนใจในการอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 (อายุ 6-8 ปี) ว่าเด็กวัยนี้ชอบอ่านหนังสือประเภทนิทานผจญภัย นิทานพื้นบ้านง่ายๆ เรื่องเทพดา นางฟ้า การละเล่นของเด็กๆ ประเพณี และเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่สนุกสนาน และฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 47-54) ที่ได้กล่าวถึงความสนใจและความต้องการในการอ่านของบุคคลวัย 8-20 ปี ไว้ว่า เรื่องที่ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายชอบเหมือนกัน ได้แก่ นิทานสำหรับเด็กง่ายๆ เกี่ยวกับเทพบุตร นางฟ้า นิทานพื้นบ้าน เรื่องขำขันและเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับสังคม ศาสนามากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ที่ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ มีความสนใจกระตือรือร้นในการเรียน สามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง และแบบฝึกช่วยให้นักเรียนรักและภูมิใจในชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น และงานวิจัยของวงเดือน แสงผึ้ง (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่ใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีความคิดเห็นว่า แบบฝึกทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำและท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีรูปแบบน่าสนใจ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีวรรณ เจริญรักษา (2552: บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งชอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ให้ความสนใจกระตือรือร้น และร่วมมือกันทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและประสบผลสำเร็จ นักเรียนมีความสุขกับการเรียน เพราะได้ฝึกการอ่านในเรื่องราวที่เป็นเรื่องใกล้ตัว เกิดความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมในแบบฝึก ครูผู้สอนจึงควรนำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนอื่นๆ ที่มีข้อมูลท้องถิ่นใกล้เคียงกัน

2. จากผลการวิจัยพบว่า การสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็ว กระตือรือร้นในการเรียนรู้และนักเรียนรู้สึกรักและภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำเนื้อหาจากข้อมูลท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบฝึกในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนจากการได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามลำดับและประสบผลสำเร็จ นักเรียนได้ความรู้ด้านอื่นๆ เช่น การวาดภาพพระบายสี การเล่นเกมเพิ่มขึ้น และยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวในท้องถิ่นของตนดีขึ้น มีความพึงพอใจในด้านอื่นๆ ดังนั้นครูผู้สอนสามารถเพิ่มเนื้อหาเรื่องราวในท้องถิ่นตามความต้องการของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับชั้นเรียนและความสามารถของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4. จากผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น เล่มที่ 6 และเล่มที่ 7 ชุดสารคดีเชิงท่องเที่ยววัดไฟโรงวัวและสารคดีชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์ นักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่ดีที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเรื่องสารคดีเชิงท่องเที่ยววัดไฟโรงวัวและสารคดีชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับสถานที่และบุคคลในท้องถิ่น แต่เป็นเรื่องที่มีเนื้อหายากในการอ่านจับใจความ ดังนั้นหากมีการนำไปใช้ครูผู้สอนควรเพิ่มกิจกรรมที่สนุกสนาน ได้รับความสนใจนักเรียน รวมทั้ง

ใช้สื่อการสอน เช่น รูปภาพประกอบ สื่อ VDO เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นในลักษณะการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นในทักษะการอ่านด้านอื่น เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การฟัง การดู และการพูด หลักภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม หรือในวิชาอื่นๆ เพื่อฝึกและเสริมสร้างทักษะเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยๆ เช่น สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จินดา ทองซุ่นห่อ. (2549). **ผลการใช้เทคนิคแผนที่ความคิด เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทรงวิทยศึกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.**
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **เทคนิคการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชาติรี ลำราญ. (2545). **จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ทรงศรี สดคมขำ. (2547). **การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- นิตยา บุญศรี. (2542). **การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

- ไพโรพวรรณ อินทนิล. (2546). **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (Better Reading)**. ชลบุรี: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณฑนกร เจริญรักษา. (2552). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณฑนา พันธุ์ประสิทธิ์. (2543). **การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2551). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- แมนมาศ ขวลิต. (2544). **แนวทางส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- _____. (2551). **หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญเทศบาลเมืองสองพี่น้อง
อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี**. สุพรรณบุรี: โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ.
- โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ. ฝ่ายวิชาการ. (2553). **รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2553**. อุดลำนาย.
- วงเดือน แสงผึ้ง. (2548). **การพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี. (2548). **การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุปราณี ลิทธิพล. (2549). **การพัฒนาแบบฝึกการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าสะพาน “บูรณะสินอนุสรณ์” อำเภอ
บางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร
และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์.
- Johnson, M.R. (1988). Effects of Gloze Story Map Strategy on Reading Comprehension.
Dissertation Abstracts International. 49, 9 (March 1988): 198-A.
- Lowery, Eleanor Blodwyn. (1978). The Effects of Four Drills and Practice Time Units on the
Decoding Performances of Student with Specific Learning Disabilities. **Dissertation
Abstracts International**. 39, 02 (1978): 817-A.
- Pearson, D. (1984). **Handbook of Reading Research**. New York: Longman.
- Perkins, P.G. (1982). Decoding Skill and Vocabulary Knowledge in Reading Comprehension.
Dissertation Abstracts International. 43 (May 1982): 3802-A.
- Stevens, K.S. (1980). The Effect of Topic Intersection the Reading Comprehension of Higher
Ability Student. **Journal of Educational Reading**. 6, 4 (July-August 1980): 365-367.